

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jarmily Ďáskové a Mgr. Petra Sedláka, v právní věci žalobce společnosti **GREEN-SWAN PHARMACEUTICALS CR, a.s.**, se sídlem Praha 4, Pod Višňovkou 1662/27, zast. JUDr. Alešem Zemanem, advokátem se sídlem Praha 2, Svobodova 7, proti žalované **Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ústřednímu inspektorátu**, se sídlem Brno, Květná 15, o žalobě proti rozhodnutí žalované 14.2.2011, č.j. BA915-2/114/9/2010-SŘ,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou včas podanou u Krajského soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14.2.2011, č.j. BA915-2/114/9/2010-SŘ, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě vytkl žalovanému, že nepřijal argumenty žalobce, které ve své většině spočívaly ve zdůvodnění, proč není možné posuzované reklamní tvrzení na přípravku GS Merilin podřadit pod nařízení Evropského parlamentu č. 1924/2006 (dále v textu evropské nařízení).

Žalobce je nadále přesvědčen, že evropské nařízení na posuzované reklamní tvrzení přípravku GS Merilin nelze použít.

Subjekty – občané, fyzické i právnické osoby v České republice jsou zvyklí, že obecně závazné právní normy, které jim ukládají povinnosti či jim dávají oprávnění, jsou formulovány jasně a přesně a určitě, zpravidla obsahují ustanovení s výkladem pojmů a pokud tomu tak je, pak se v jednotlivých ustanoveních této terminologie důsledně drží. Nestává se, že by tato v příslušné právní normě stanovená terminologie byla v té samé normě porušena a nedodržena.

Musí být z právní normy jasné, na jaké situace dopadá. Z tohoto pohledu a z této úrovně oprávněných požadavků na kvalitu právní normy, ze které nelze v demokratickém státě slevovat, se jeví jako problematické už žalovaným citované ustanovení bodu 4 preambule evropského nařízení, totiž že „toto nařízení by se mělo vztahovat i na ochranné známky a další obchodní značky, které je možné chápat jako výživová nebo zdravotní tvrzení.“ Použitý podmiňovací způsob – by se mělo – není jasným a srozumitelným stanovením, jestli se vztahuje nebo nevztahuje.

Je jisté, že jednotlivá ustanovení téhož předpisu by měla být ve vzájemné souvislosti. Jistě tedy lze vykládat v souvislosti ust. čl. 1 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu 1924/2006 a čl. 28 odst. 2 téhož nařízení v návaznosti na odstavec 4 Preambule tohoto nařízení.

Preambule nařízení Evropského parlamentu 1924/2006, její odst. 4, jakož i čl. 1 odst. 3 tohoto nařízení obsahují pravidla použití pro ochranné známky, obchodní značky nebo reklamní názvy, které jsou samy o sobě výživovými a zdravotními tvrzeními. Předmětné nařízení je přímo definuje – „ochranná známka, obchodní značka nebo reklamní název, které lze považovat za výživová a zdravotní tvrzení, mohou být při označování a obchodní úpravě potravin nebo v reklamách na potraviny použity, aniž by prošly schvalovacími řízeními podle tohoto nařízení, pokud je takové označení, obchodní úprava nebo reklama doplněna o odpovídající výživové a zdravotní tvrzení, které je v souladu s tímto nařízením“. To skutečně navazuje na ustanovení odst. 4 preambule, kde se říká „toto nařízení by se mělo vztahovat i na ochranné známky a další obchodní značky, které je možné chápat jako výživová nebo zdravotní tvrzení“. Připusťme tedy, že se nařízení také na takováto tvrzení vztahuje, i když ovšem z díkce preambule, která používá podmiňovací způsob – „by se mělo“ – není tato skutečnost postavena tím pádem úplně najisto.

V posuzovaném případě předmětné tvrzení „GS Merilin má jedinečné složení: „navíc vápník a vitamín D3 pro snížení rizika vzniku osteoporózy a zlomenin“ ovšem není samo o sobě ochrannou známkou, obchodní značkou či reklamním názvem ve smyslu čl. 1 odst. 3 i preambule odst. 4 nařízení Evropského parlamentu 1924/2006. Nemůže tedy být podle čl. 1 odst. 3 ve spojení s odst. 4 preambule tohoto nařízení posouzeno.

Čl. 28 odst. 2 evropského nařízení říká: „Produkty označené ochrannou známkou nebo obchodní značkou existující před 1. lednem 2005, které nejsou v souladu s tímto nařízením, smějí být nadále uváděny na trh do 19. ledna 2022 a po tomto dni se použije toto nařízení“.

Žalovaný správní orgán si toto ustanovení vyložil v neprospěch žalobce tak, že chráněny podle tohoto ustanovení jsou ty produkty, jejichž ochranné známky a další obchodní značky lze chápat jako zdravotní nebo výživová tvrzení. Tvrdí, že jazykovým a systematickým výkladem dospěl k tomu, že vedlejší věty „které nejsou v souladu s tímto nařízením“ v článku 28 odst. 2 evropského nařízení se vztahují k „ochranné známce“ nebo obchodní značce a nikoliv k produktům jako takovým.

S tímto výkladem žalobce rozhodně nesouhlasí. Kdyby evropský zákonodárce měl na mysli takové pravidlo, ke kterému dospěl žalovaný svým výkladem, musel by přece právě s ohledem na citovaný článek 1 odst. 3 evropského nařízení použít spojení: Produkty označené ochrannou známkou nebo obchodní značkou, kterou lze považovat za výživová a zdravotní tvrzení a která existovala před 1. lednem 2005 Z hlediska úrovně českých právních předpisů musíme předpokládat, že i tvůrce evropského nařízení pracuje se sjednocenou terminologií a že tedy rozlišuje dvě kategorie. Ochranné známky, obchodní značky nebo reklamní názvy, které lze považovat za reklamní tvrzení dle čl. 1 odst. 3 a potom produkty označené ochrannou známkou nebo obchodní značkou existující před 1. lednem 2005.

Žalobce trvá na tom, že jestliže v evropském nařízení v čl. 28 odst. 2 není stanoveno, že se jedná o produkty označené ochrannou známkou nebo obchodní značkou, které lze považovat za zdravotní nebo výživová tvrzení, nemůže se tak jednat o tutéž kategorii jako v čl. 1 odst. 3 evropského nařízení. Výklad provedený žalovaným je zcela nepřipustný a předmětné ustanovení zcela překrucuje. Taktéž vedlejší věta použitá v ust. čl. 28 odst. 2 se ve světle chybějícího zpřesnění ochranné známky na ochrannou známku a obchodní značku, kterou lze považovat za výživové a zdravotní tvrzení, musí vztahovat k produktům, kterých se pravidlo v tomto ustanovení týká a ne k řádně nespecifikovaným ochranným známkám. Pro tento názor mluví i způsob, jakým souvětí pokračuje. Stále je používána 3. osoba množného čísla, tedy je jasné, že se stále hovoří o produktech – produkty, ... které nejsou v souladu, ... smějí být uváděny ...“.

V odst. 2 čl. 28 je stanoveno jasné pravidlo pro „produkty označené ochrannou známkou nebo obchodní značkou existující před 1. lednem 2005“ a stanoví, že tyto produkty, „které nejsou v souladu s tímto nařízením, smějí být nadále uváděny na trh do 19. ledna 2022 a po tomto dni se použije toto nařízení“. Je třeba vidět rozdíl. Zatímco čl. 1 odst. 3 nařízení hovoří o ochranných známkách, které lze považovat za zdravotní tvrzení, přechodné ustanovení čl. 28 odst. 2 nařízení hovoří o produktech označených ochrannou známkou existující před 1. lednem 2005. Protože se jedná o dvě ustanovení téhož předpisu, je nutné je samozřejmě chápat v souvislosti. A právě proto je zcela jasné, že se nejedná o totéž. Ochranné známky, které lze považovat za zdravotní tvrzení, nejsou to samé, co produkty označené ochrannou známkou existující před 1.1.2005.

Ochranná známka ve znění „GS Merilin“ nemůže být chápána jako výživové nebo zdravotní tvrzení. Sama tato ochranná známka tedy jistě pod působnost předmětného nařízení nespadá. Ovšem doplněk stravy GS Merilin je produkt označený ochrannou známkou „GS Merilin“, která byla registrována v roce 2003, tedy před 1. lednem 2005. Tedy přesně takový produkt, který je definován v přechodném ustanovení čl. 28 odst. 2 nařízení.

Žalobce žádá soud o poskytnutí ochrany před svévolným výkladem ustanovení čl. 28 odst. 2, jaký provedl žalovaný správní orgán.

To vše za situace, kdy žalovaný sám připouští, že Evropský úřad pro bezpečnost potravin EFSA ve svém vědeckém stanovisku připustil, že existuje příčinný vztah mezi užíváním vápníku samostatně nebo v kombinaci s vitamínem D a snížením kostní minerální denzity, což může přispívat ke snížení rizika vzniku fraktur, za podmínky užití minimálně 1200 mg vápníku ze všech zdrojů a 800ug vitaminu D ze všech zdrojů. A jelikož doplněk stravy GS Merilin obsahuje těchto látek méně, stejně by nesplnil tyto požadavky. Jenže GS Merilin je doplňkem stravy, on vyváženou stravu pouze doplňuje a neříká, že nahrazuje celou potřebnou denní dávku vápníku a vitaminu D. Navíc předmětné reklamní tvrzení hovoří pouze o „napomáhání“ snižování rizika vzniku osteoporózy a zlomenin.

A ještě navíc se žalovaný správní orgán jako orgán odvolací vůbec nevypořádal s argumentací žalobce, který poukazoval na to, že použité předmětné reklamní tvrzení nemůže být posuzováno jako tvrzení o snižování rizika onemocnění ve smyslu ust. čl. 14 odst. 1 evropského nařízení, neboť neodpovídá definici tvrzení o snižování rizika onemocnění obsažené v odst. 6 čl. 2 evropského nařízení, kde je jasné stanoveno, že „tvrzením o snížení rizika onemocnění“ se rozumí každé zdravotní tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že spotřeba určité kategorie potravin, potraviny nebo některé z jejích složek významně snižuje riziko vzniku určitého lidského onemocnění“. Jenže použité posuzované reklamní tvrzení o žádném významném snižování rizika nemluví ani jen nenaznačuje. Říká, že vápník a vitamin D3 napomáhají snižovat riziko. Toto reklamní tvrzení tedy není možné podřadit pod režim čl. 14 evropského nařízení, neboť nesplňuje všechny podmínky, které je třeba kumulativně splnit, aby tvrzení mohlo být zdravotním tvrzením o snižování rizika onemocnění. I zde došlo k nepřesnému výkladu a k chybné aplikaci ustanovení evropského nařízení na posuzované reklamní tvrzení, které bylo žalovaným provedeno výrazně v neprospěch žalobce.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné, s tím, že jeho rozhodnutí nezákonností netrpí, neboť bylo vydáno v souladu s platnými právními předpisy. K námitkám žalobce pak uvedl, že pokud jde o preambuli nařízení (ES) č. 1924/2006, pak v preambuli jsou uvedena „východiska“ právní úpravy a lze na ně nahlížet jako na určitá vodítka, s jakým úmyslem evropský zákonodárce dané pravidlo, které se nachází v konkrétním článku právního předpisu EU, koncipoval. Preambule, tzv. předmluva či úvodní ustanovení právního předpisu, nemá závazný charakter (na rozdíl od normativního textu právní normy počínaje ustanovením článku 1), ale může sloužit k lepšímu pochopení legislativního záměru neboli důvodům přijetí právní normy evropským zákonodárcem. Z toho pak plyne i ustálená formulace podmiňovacího způsobu, jakou jsou běžně psána úvodní ustanovení, tedy preambule evropských právních předpisů a nelze z ní dovozovat jakoukoliv

nejistotu při aplikaci nařízení. Z bodu 4 preambule nařízení (ES) č. 1924/2006 tak dle žalovaného jasně vyplývá, že záměr evropského zákonodárce byl přijmout pravidla Společenství (nyní Evropské unie) pro používání výživových a zdravotních tvrzení při označování potravin i ve vztahu k ochranným známkám a dalším obchodním značkám, které je možné chápat jako zdravotní tvrzení.

K námitce žalobce, že tvrzení „GS Merilin má jedinečné složení: „navíc vápník a vitamin D3 napomáhají snižovat riziko vzniku osteoporózy a zlomenin“ není samo o sobě ochrannou známkou, obchodní značkou či reklamním názvem ve smyslu ustanovení článku 1 odst. 3 i bodu 4 preambule nařízení (ES) č. 1924/2006 a nemůže být podle těchto citovaných ustanovení posuzováno, žalovaný uvádí, že k tomuto v předmětném žalobcem napadeném rozhodnutí ani nedošlo. Žalovaný se v odvolání řádně vypořádal s námitkou žalobce, který v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí argumentoval tím, že doplněk stravy GS Merilin je chráněn ochrannou známkou registrovanou jako „GS Merilin“ (viz str. 5-6 rozhodnutí žalovaného), z čehož žalobce dovodil, že se díky ochranné známce na jeho doplněk stravy nařízení (ES) č. 1924/2006 nevztahuje. Žalovaný konstatuje, že zdravotní tvrzení zjištěné na obalu doplňku stravy GS Merilin („Přípravek obsahuje navíc vápník a vitamin D3, které napomáhají snižovat riziko vzniku osteoporózy a zlomenin“) nebylo žalovaným posouzeno podle ustanovení článku 1 odst. 3 a bodu 4 preambule nařízení (ES) č. 1924/2006, ale bylo posouzeno jako tzv. zdravotní tvrzení o snížení rizika onemocnění, které je dle ustanovení článku 10 odst. 1 nařízení (ES) č. 1924/2006 zakázáno, pokud neodpovídá obecným požadavkům v kapitole II a zvláštním požadavkům v kapitole IV a pokud není schváleno v souladu s nařízením (ES) č. 1924/2006 a obsaženo na seznamu schválených zdravotních tvrzení stanovených v článku 14.

K žalobní námitce týkající se výkladu žalovaného, který v žalobou napadeném rozhodnutí učinil ve vztahu k článku 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 1924/2006 žalovaný uvádí, že jeho výklad, a sice že přechodné období do 19. ledna 2022 dopadá na produkty, jejichž ochranné známky a další obchodní značky lze chápat jako zdravotní nebo výživová tvrzení zcela plně koresponduje s ustanovením článku 1 odst. 3 nařízení (ES) č. 1924/2006, podle kterého ochranná známka, obchodní značka nebo reklamní název, které lze považovat za výživová a zdravotní tvrzení, mohou být při označování a obchodní úpravě potravin nebo v reklamách na potraviny použity, aniž by prošly schvalovacími řízeními, pokud je takové označení, obchodní úprava nebo reklama doplněna o odpovídající výživové a zdravotní tvrzení, které je v souladu s tímto nařízením a zdravotním tvrzením, a zároveň odpovídá smyslu nařízení, když podle bodu 4 preambule nařízení (ES) č. 1924/2006 se má nařízení vztahovat na ochranné známky a další obchodní značky, které je možné chápat jako výživová nebo zdravotní tvrzení. Žalovaný v této souvislosti odmítá žalobcovo tvrzení, že nařízení rozlišuje mezi dvěma kategoriemi, a to ochrannými známkami, obchodními značkami nebo reklamními názvy, které lze považovat za reklamní tvrzení dle článku 1 odst. 3 nařízení (ES) č. 1924/2006 a produkty označenými ochrannou známkou nebo obchodní značkou existující před 1. lednem 2005 a nadále setrvává na svém výkladu, uvedeném již v žalobou napadeném rozhodnutí, a který zcela koresponduje s ustanovením článku 1 odst. 3 nařízení a v bodu 4 preambule (ES) č. 1924/2006, a sice že vedlejší věta ustanovení článku 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 1924/2006 „které nejsou v souladu s tímto nařízením“ se vztahuje k ochranné známce nebo obchodní značce a nikoliv k produktům jako takovým. Pokud žalobce opírá svůj výklad

o vztahu vedlejší věty k „produktům“ v množném čísle, protože na základě jazykového výkladu tomu nasvědčuje množné číslo ve větě: „které nejsou v souladu...“, žalovaný opouje, že dle jeho výkladu se shora uvedená věta vztahuje na „ochrannou známku nebo obchodní značku“ – tedy vícenásobný předmět, což taktéž zcela opodstatňuje použití množného čísla ve vedlejší větě, která tento vícenásobný předmět rozvíjí.

Žalovaný pro příklad uvádí, že pokud by ochranná známka doplňku stravy žalobce byla před 1. lednem 2005 zapsána např. jako „GS Merilin – napomáhá snižovat riziko vzniku osteoporózy a zlomenin“ (tj. v názvu ochranné známky by se vyskytovalo tvrzení o snížení rizika onemocnění, které se při označování potravin nesmí uvádět, pokud není zahrnuto v seznamu schválených zdravotních tvrzení viz článek 10 odst. 1 a 14 odst. 1 písm. a) nařízení (ES) č. 1924/2006) a tato ochranná známka by existovala před 1. lednem 2005, pak by takto označený produkt požíval díky své ochranné známce výjimku a mohl by být uváděn na trh až do 19. ledna 2022. Smyslem dané derogace totiž je umožnit výrobcům potravin používajícím ochranné známky, které ve svém názvu obsahují tvrzení, dostatečně dlouhé přechodné období, tak aby mohli své ochranné známky přizpůsobit nové evropské právní úpravě ve vztahu k tvrzením a aby tato změna pro ně nepředstavovala nepřiměřenou zátěž, nebylo-li by dostatečně dlouhé přechodné období stanoveno. Derogace pro jakákoliv tvrzení na obalu potravin, která nese ochrannou známku neobsahující tvrzení, ke které svým výkladem dochází žalobce, není ničím než jeho chybným jazykovým výkladem ustanovení čl. 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 1924/2006 podložená a zcela vybočuje ze smyslu a logiky shora uvedeného nařízení.

K další žalobcově námitce týkající se toho, že se žalovaný vůbec nevypořádal s argumentací žalobce, který poukazoval na to, že předmětné tvrzení nemůže být posuzováno jako zdravotní tvrzení o snížení rizika onemocnění ve smyslu ustanovení článku 14 odst. 1 písm. a) nařízení (ES) č. 1924/2006, neboť neodpovídá definici tvrzení o snižování rizika onemocnění obsažené v článku 2 odst. 6 nařízení (ES) č. 1924/2006 žalovaný uvádí, že to, proč předmětné zdravotní tvrzení podřadil pod skupinu tvrzení o snížení rizika onemocnění dle článku 14 odst. 1 písm. a) nařízení (ES) č. 1924/2006 a ne pod tzv. funkční tvrzení dle článku 13 odst. 1 nařízení (ES) č. 1924/2006 je v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně popsáno (viz str. 6 až 8 napadeného rozhodnutí). Žalovaný v této souvislosti pro ilustraci uvádí příklad tvrzení, které by bylo podřaditelné pod tzv. funkční tvrzení dle článku 13 odst. 1 nařízení (ES) č. 1924/2006, která jsou doposud při označování potravin povolena a to až do doby vydání seznamu schválených zdravotních tvrzení podle článku 13 odst. 3 nařízení (ES) č. 1924/2006. Pokud by tedy žalobce při označování potravin – doplňku stravy jím uváděným do oběhu uvedl, např. že vápník a vitamin D jsou potřebné pro udržení normální činnosti kostí (nebo označení, kterým žalobce na základě uloženého opatření ze strany Státní zemědělské a potravinářské inspekce zakázané zdravotní tvrzení přeznačil na „GS Merilin zároveň dodává vápník a vitamin D3, jejichž dostatečný příjem v tomto období je důležitý pro pevnost kostí“) pak by takové tvrzení žalovaný jako zakázané neposoudil, z takového tvrzení totiž nevyplývá souvislost mezi užíváním doplňku stravy a snížením rizika lidského onemocnění (osteoporózy), ale takové tvrzení v souladu s článkem 13 odst. 1 písm. a) nařízení (ES) č. 1924/2006 popisuje či odkazuje na význam živiny nebo jiné látky pro růst a vývoj organismu a jeho fyziologické funkce.

Žalovaný dále uvádí, že zdravotní tvrzení o snížení rizika onemocnění nemusí v sobě obsahovat slovo „významně“, postačí, pokud ze samotné podstaty zdravotního tvrzení toto významné snížení vyplývá. Žalovaný má za to, že aby mělo snížení rizika onemocnění vliv na onemocnění či úraz (v tomto případě snížení rizika osteoporózy a zlomenin), musí se jednat již ze samé podstaty tohoto onemocnění a úrazu o snížení významné.

Žalovaný závěrem uvádí, že se v napadeném rozhodnutí vypořádal se všemi odvolacími námitkami účastníka řízení, napadené rozhodnutí ani řízení, které mu předcházelo, nebylo v rozporu s právními předpisy a v podrobnostech na napadené rozhodnutí odkazuje.

V replice pak žalobce reagoval na vyjádření žalovaného a setrval na svých stanoviscích.

Krajský soud v Brně v dané věci o žalobě rozhodl rozsudkem ze dne 21. 9. 2011, č. j. 31A 23/2011-38, kdy dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji zamítl. Tento rozsudek nabyl právní moci 9. 10. 2011.

Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud tento rozsudek zrušil svým rozsudkem ze dne 7.10.2013, č.j. 6 Ads 167/2011-150, poté, kdy požádal Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o předběžné otázce výkladu čl. 2 odst. 2 bodu 6 a čl. 28 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20.12.2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin. Současně byl krajský soud zavázán při posuzování důvodnosti žalobních námitek vycházet z rozsudku Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce ze dne 18. 7. 2013, C-299/12, jehož výklad je v této věci závazný. V rozhodnutí o předběžných otázkách předložených v této právní věci obsahuje rozhodnutí vyjádření k některým aspektům interpretace sousloví tvrzení o snížení rizika onemocnění ve smyslu čl. 2 odst. 2 bod 6 nařízení č. 1924/2006 a výklad čl. 28 odst. 2 téhož nařízení, což představuje významné vodítko pro řešení této věci. Rozsudek Nejvyššího správního soudu nabyl právní moci 15. 11. 2013.

Krajský soud v Brně poté opětovně přezkoumal zákonnost rozhodnutí žalovaného ze dne 14.2.2011, č.j. BA915-2/114/9/2010-SŘ, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí inspektorátu v Praze ze dne 10.11.2010, č.j. CS141-8/U/202/1/2010-SŘ ve věci uložení pokuty podle § 17a odst. 3 písm. b) zákona o potravinách ve výši 200.000 Kč za to, že dne 19.10.2009 uvedl do oběhu potravinu doplněk stravy GS Merilin, 30 tablet navíc + mnoho dalších výhod, balení 60 + 30 tablet, tj. 109,8 g (+/- 5 %), obsahuje oddenek *Cimicifuga racemosa*, vápník a vitamin D3, s datem minimální trvanlivosti (DMT) 06/2012 a s číslem šarže 080835 celkem 8 640 balení, s DMT 06/2012 a s č. šarže 080903 716 balení, se svolením Green-Swan Pharmaceuticals Ltd, England vyrobil a dodal na trh účastník správního řízení, se zdravotním tvrzením na obalu: „Přípravek obsahuje navíc vápník a vitamín D3, které napomáhají snižovat riziko vzniku osteoporózy a zlomenin“.

Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odsd. 1 s.ř.s.).

O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.

Při vázanosti právními závěry vyplývajícími z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu pak zdejší soud o žalobě uvažil takto. Především soud zopakuje argumentaci uvedenou ve svém předcházejícím rozsudku v části aprobované Nejvyšším správním soudem, v němž uvedl: „*Ve smyslu nařízení č. 1924/2006 zdravotní tvrzení jsou zakázána, pokud neodpovídají požadavkům v kapitole II a zvláštním požadavkům v této kapitole a pokud nejsou schválena v souladu s tímto nařízením a obsažena v seznamu schválených tvrzení stanovených v člancích 13 a 14. Podle ustanovení článku 14 odst. 1 písm. a) citovaného nařízení č. 1924/2006 smějí být tvrzení o snížení rizika onemocnění uvedena v obchodních sděleních týkajících se potravin teprve poté, co bylo schváleno jejich zahrnutí do pozitivního seznamu schválených zdravotních tvrzení platných pro Společenství a společně se všemi nezbytnými podmínkami použití takových tvrzení. Vzhledem k tomu, že tento seznam nebyl dosud vydán, nelze tato zdravotní tvrzení uvádět. Účastník řízení tak uváděl na obalech výrobků jím dodávaných do oběhu nepovolená zdravotní tvrzení. Tímto jednáním naplnil skutkovou podstatu správního deliktu uvedenou v § 17 odst. 2 písm. b) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách.*

Žalobce v podané žalobě tvrdí, že se nedopustil správního deliktu, neboť informace uvedené na potravinovém doplňku jsou informacemi přípustnými, aplikoval-li žalovaný na danou situaci právní předpis společenství, který je imperfektní, nelze z něj vyvozovat naplnění skutkové podstaty správního deliktu, jak dovodil žalovaný.

V dané věci je zcela nepochybné, že v průběhu správního řízení byl skutek, který je žalobci kladen za vinu, dostatečným způsobem zjištěn, zadokumentován a ze skutkových zjištění byly vyvozeny správné právní závěry. Argumentaci žalobce uplatněnou v žalobě, že se nedopustil správního deliktu, a že bylo nesprávně na danou situaci aplikováno ustanovení evropského nařízení, nepovažuje soud za důvodnou. V žalobě uplatněné námitky pak soud vypořádal takto:

K námitkám žalobce ohledně seznamu schválených zdravotních tvrzení podle čl. 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin lze uvést, že obsahem nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1924/2006 jsou výživová a zdravotní tvrzení při označování potravin. Nařízení se vztahuje na všechna výživová a zdravotní tvrzení, která jsou uváděna v obchodních sděleních, ať už při označování a obchodní úpravě potravin, nebo v reklamách týkajících se potravin, které mají být takto dodány konečnému spotřebiteli, včetně potravin, jež jsou uváděny na trh nebalené nebo volně ložené. Nařízení se vztahuje také na potraviny určené k dodání do restaurací, nemocnic, škol, jídelen a obdobných zařízení veřejného stravování. (viz čl. 1 nařízení č. 1924/2006). Pokud jde o samotný pojem tvrzení, řadí sem nařízení všechna sdělení nebo znázornění, která nejsou podle právních předpisů Evropské unie nebo vnitrostátních právních předpisů povinná, která uvádí, naznačuje nebo zprostředkovane vyjadřuje, že potravina má určité vlastnosti, a to včetně obrázkového, grafického nebo symbolického znázornění v jakékoliv podobě [čl. 2 odst. 2 bod 1) nařízení č. 1924/2006]. Zdravotním tvrzením je každé tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že existuje souvislost mezi kategorií potravin, potravinou nebo některou z jejích

složek a zdravím. [čl. 2 odst. 2 bod 5)]. V posuzovaném případě jde o zdravotní tvrzení na potravinách.

Zdravotní tvrzení na potravinách musí obecně splňovat několik podmínek. Jedná se o obecné požadavky podle kapitoly II nařízení č. 1924/2006, zvláštní požadavky podle kapitoly IV, schválení tvrzení postupem podle citovaného nařízení a uvedení schváleného znění v seznamech podle čl. 13 a 14 tohoto nařízení.

Zdravotní tvrzení na potravinách lze s ohledem na režim schvalování rozčlenit do tří kategorií. První kategorií (a) jsou generická tvrzení podle čl. 13, která jsou podložena obecně uznávanými daty a jsou dobře srozumitelná průměrnému spotřebiteli. Podle odst. 3 čl. 13 je úkolem Komise schválit seznam povolených generických tvrzení na základě seznamů zaslaných jednotlivými členskými státy do 31. ledna 2008, avšak s ohledem na množství tvrzení, které členské země předložily (4637), nedošlo dosud k vydání tohoto seznamu. Pro tento typ zdravotních tvrzení obsahuje nařízení č. 1924/2006 v čl. 27 odst. 5 přechodné ustanovení, které říká, že až do přijetí seznamu směji být zdravotní tvrzení podle čl. 13 odst. 1 uváděna, pokud jsou tato tvrzení v souladu s tímto nařízením a s platnými vnitrostátními právními předpisy upravujícími tato tvrzení a není dotčeno přijetí ochranných opatření uvedených v článku 23, přičemž odpovědnost nesou provozovatelé potravinářských podniků.

Další skupinou zdravotních tvrzení jsou tvrzení založená na nejnovějších vědeckých údajích nebo tvrzení, která zahrnují požadavek na ochranu údajů, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví. I pro tato tvrzení platí, že jejich uvádění na potravinách musí předcházet schválení a uvedení na příslušném seznamu. Průběh řízení je upraven v čl. 15 až 18. Na rozdíl od generických zdravotních tvrzení však Komise již o celé řadě tvrzení rozhodla a své rozhodnutí pak publikovala ve formě nařízení. Aktuální seznam schválených a odmítnutých tvrzení podle čl. 13 odst. 5 lze najít na stránkách Komise i s odkazem na konkrétní nařízení.

Poslední skupinou zdravotních tvrzení jsou tvrzení podle čl. 14 nařízení č. 1927/2006, tedy tvrzení o snižování rizika onemocnění a tvrzení týkající se zdraví dětí. Právě toto ustanovení je pro řešený případ klíčové, protože žalobci byla uložena pokuta mezi jiným právě za porušení čl. 14 nařízení č. 1924/2006. Žalobce i žalovaný shodně tvrdí, že v současnosti neexistuje seznam schválených zdravotních tvrzení podle čl. 14, z tohoto přesvědčení pak vyvozují rozdílné závěry.

Při posouzení projednávané věci vychází zdejší soud z toho, že na úrovni Evropské unie již v současnosti probíhá proces schvalování zdravotních tvrzení. Evropská komise po absolvování schvalovacího procesu vydala dne 21. října 2009 nařízení Komise (ES) č. 983/2009 o schválení a zamítnutí určitých zdravotních tvrzení při označování potravin, která se týkají snížení rizika onemocnění a vývoje a zdraví dětí, která obsahují seznam schválených a zamítnutých tvrzení, jakož i stanoviska Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) k těmto tvrzením. Nařízení nabylo účinnosti 20. den po vyhlášení, tedy 10. listopadu 2009. V příloze I. tohoto nařízení jsou uveřejněna tvrzení podle čl. 14 odst. 1 nařízení č. 1924/2006, která Komise schválila. V příloze II lze nalézt zamítnutá tvrzení. Podle čl. 4 nařízení č. 983/2009 směji být zdravotní tvrzení podle čl. 14 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1924/2006

uvedena v příloze II nadále používána po dobu šesti měsíců od vstupu tohoto nařízení č. 983/2009 v platnost. Následně bylo vydáno několik dalších nařízení, která obsahovala další schválené nebo odmítnuté zdravotní tvrzení podle čl. 14. Aktuální seznam schválených a zamítnutých zdravotních tvrzení lze také najít na stránkách Evropské komise. Současně zde lze také najít podrobně popsany postup schvalování zdravotních tvrzení.

K zahájení celého procesu schvalování zdravotních tvrzení podle čl. 14 je nutno podat žádost k příslušnému vnitrostátnímu orgánu, kterým je podle § 15 odst. 8 písm. c) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ministerstvo zdravotnictví. Ministerstvo postupuje dále podle úpravy v nařízení č. 1924/2006 (články 15 až 18), tedy uvědomí EFSA a zpřístupní mu žádost a veškeré doplňující informace poskytnuté žadatelem. Žádosti jsou zpracovány EFSA, který je povinen zaujmout k jednotlivým tvrzením stanovisko ve lhůtě 5 měsíců. Odborné stanovisko EFSA je publikováno na webových stránkách tohoto úřadu. K publikovaným stanoviskům se mohou vyjádřit jak žadatelé, tak i veřejnost. Po vypracování stanoviska následuje další fáze schvalování, a to na úrovni Komise. Podrobný postup lze najít v nařízení č. 1924/2006 v čl. 17 a násl. Výsledkem řízení je vydání nařízení, ve kterém Komise schválí nebo zamítne předložené zdravotní tvrzení. Do pravomoci Komise patří i spravování rejstříku Evropské unie pro výživová a zdravotní tvrzení při označování potravin, který je zpřístupněn na stránkách Komise. Účastníkem schvalovacího řízení podle čl. 14 byl v minulosti i český žadatel, výrobce přípravku Uroval, jehož žádost o schválení zdravotního tvrzení byla nařízením č. 957/2010 ze dne 22. října 2010 zamítnuta a předmětné zdravotní tvrzení se ocitlo na seznamu zamítnutých tvrzení.

Z toho co bylo uvedeno lze vyvodit závěr, že i když od přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1924/2006 uplynulo už 5 let, nelze považovat systém schvalování zdravotních tvrzení při označování potravin za ukončený. Nicméně, v praxi již došlo k zahájení řízení o schvalování tvrzení, se kterými se žadatelé na evropské orgány podle čl. 13 a 14 nařízení č. 1924/2006 obrátili. V případě čl. 13 odst. 5 a 14 vydala Komise v uplynulých dvou letech několik nařízení, kterými schválila nebo naopak odmítla zdravotní tvrzení, která měli žadatelé v úmyslu na potravinách uvádět. Na základě čl. 19 Komise na svých webových stránkách www.ec.europa.eu, vede rejstřík těchto tvrzení i s odkazem na stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin a na příslušná nařízení. V důsledku toho mohou být na potravinách uvedena jenom ta tvrzení o snižování rizika onemocnění (čl. 14 nařízení č. 1924/2006), která Komise výše zmíněným způsobem schválila, publikovala je v nařízení a uvedla v rejstříku. Proto označení potravin zdravotním tvrzením, které tyto požadavky nesplňuje, je porušením čl. 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1924/2006 a námitky žalobce z uvedených důvodů neobstojí.“

Lze tedy shrnout, že předmětné nařízení se dle čl. 1 odst. 2 vztahuje na výživová a zdravotní tvrzení, která jsou uváděna v obchodních sděleních, ať už při označování a obchodní úpravě potravin nebo v reklamách týkajících se potravin, které mají být takto dodány konečnému spotřebiteli.

Dle čl. 2 odst. 5 evropské směrnice se „zdravotním tvrzením“ rozumí každé tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že existuje souvislost mezi kategorií potravin, potravinou nebo některou z jejích složek a zdravím. Preambule evropské směrnice netvoří normativní část právního předpisu, a proto se jí soud nezabýval. Lze ji použít pouze jako pomůcku pro případ, kdy by byl jazykový výklad nejasný. V daném případě tomu tak ale není. Evropská směrnice se tedy na daný případ aplikuje.

K námitkám žalobce ohledně seznamu schválených zdravotních tvrzení podle čl. 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin lze uvést, že obsahem nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1924/2006 jsou výživová a zdravotní tvrzení při označování potravin. Nařízení se vztahuje na všechna výživová a zdravotní tvrzení, která jsou uváděna v obchodních sděleních, ať už při označování a obchodní úpravě potravin, nebo v reklamách týkajících se potravin, které mají být takto dodány konečnému spotřebiteli, včetně potravin, jež jsou uváděny na trh nebalené nebo volně ložené. Nařízení se vztahuje také na potraviny určené k dodání do restaurací, nemocnic, škol, jídelen a obdobných zařízení veřejného stravování (viz čl. 1 nařízení č. 1924/2006). Pokud jde o samotný pojem tvrzení, řadí sem nařízení všechna sdělení nebo znázornění, která nejsou podle právních předpisů Evropské unie nebo vnitrostátních právních předpisů povinná, která uvádí, naznačuje nebo zprostředkovaně vyjadřuje, že potravina má určité vlastnosti, a to včetně obrázkového, grafického nebo symbolického znázornění v jakékoliv podobě [čl. 2 odst. 2 bod 1) nařízení č. 1924/2006]. Zdravotním tvrzením je každé tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že existuje souvislost mezi kategorií potravin, potravinou nebo některou z jejích složek a zdravím. [čl. 2 odst. 2 bod 5)]. V posuzovaném případě jde o zdravotní tvrzení na potravinách.

V dané věci má soud za nepochybné, že v průběhu správního řízení byl skutek, který je žalobci kladen za vinu, dostatečným způsobem zjištěn, zadokumentován, a že ze skutkových zjištění byly vyvozeny správné právní závěry. Argumentaci žalobce uplatněnou v žalobě, že se nedopustil správního deliktu, a že bylo nesprávně na danou situaci aplikováno evropské nařízení, nepovažuje soud za důvodnou.

Z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 18.7.2013 k položeným předběžným otázkám se podává:

Článek 2 odst. 2 bod 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin, ve znění nařízení Komise (EU) č. 116/2010 ze dne 9. února 2010, musí být vykládán v tom smyslu, že k tomu, aby mohlo být zdravotní tvrzení kvalifikováno jako „tvrzení o snížení rizika onemocnění“ ve smyslu tohoto ustanovení, nemusí výslovně uvádět, že spotřeba určité kategorie potravin, potraviny nebo některé z jejích složek „významně“ snižuje riziko vzniku lidského onemocnění.

Článek 28 odst. 2 nařízení 1924/2006, ve znění nařízení č. 116/2010, musí být vykládán v tom smyslu, že obchodní sdělení uvedené na obalu potraviny může představovat ochrannou známku nebo obchodní značku ve smyslu tohoto ustanovení za podmínky, že je jako ochranná známka nebo obchodní značka chráněna příslušnou právní úpravou. Vnitrostátnímu soudu

přísluší ověřit z hlediska veškerých skutkových a právních okolností, jimiž se vyznačuje věc, která mu byla předložena, zda je takové sdělení skutečně takto chráněnou ochrannou známkou nebo obchodní značkou.

Článek 28 odst. 2 nařízení č. 1924/2006, ve znění nařízení č. 116/2010, musí být vykládán v tom smyslu, že se vztahuje pouze na potraviny, které byly opatřeny ochrannou známkou nebo obchodní značkou, jež musí být považovány za výživové nebo zdravotní tvrzení ve smyslu tohoto nařízení, a které jak takové existovaly před 1. lednem 2005.

Podle čl. 28 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 produkty označené ochrannou známkou nebo obchodní značkou existující před 1. lednem 2005, které nejsou v souladu s tímto nařízením, smějí být nadále uváděny na trh do 19. ledna 2022 a po tomto dni se použije toto nařízení.

Dle rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 18. 7. 2013 ve věci C-299/12 musí být čl. 28 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 vykládán tak, že se vztahuje pouze na potraviny, které byly opatřeny ochrannou známkou nebo obchodní značkou. Obchodní sdělení uvedené na obalu potraviny může představovat ochrannou známku nebo obchodní značku ve smyslu tohoto ustanovení za podmínky, že je jako ochranná známka nebo obchodní značka chráněno příslušnou právní úpravou. Vnitrostátnímu soudu přísluší ověřit, zda je takové sdělení skutečně takto chráněnou ochrannou známkou nebo obchodní značkou.

Ochrannou známkou je označení grafického znázornění, tvořené zejména slovy, písmeny, číslicemi, barvou, kresbou nebo tvarem výrobku či jeho obalu, určené k rozlišení výrobků nebo služeb. Přihlášku ochranné známky k zápisu do rejstříku může podat jak fyzická, tak i právnická osoba. Úřad průmyslového vlastnictví provede formální průzkum, zda má přihláška zákonem předepsané náležitosti, a poté i věcný průzkum, při němž zjišťuje, zda předmětem přihlášky není označení, které je nezpůsobilé k zápisu do rejstříku. Touto nezpůsobilostí se rozumí např. shodnost s jinou dříve zapsanou ochrannou známkou, druhové nebo popisné označení, klamavé nebo nepravdivé označení apod. V Úřadu průmyslového vlastnictví funguje plně automatizovaný systém řízení o ochranných známkách a systém rešeršní podle libovolných kritérií (např. podle znění známky, podle druhu, podle obrazového třídění, podle majitele i podle tříd výrobků a služeb). V systému jsou uloženy záznamy o všech ochranných známkách přihlášených národní cestou i o všech mezinárodních zápisech.

Zápisem do rejstříku získává vlastník ochranné známky výlučné právo na její užívání. Platnost ochranné známky je 10 let od data podání přihlášky ochranné známky. Platnost lze prodlužovat vždy o dalších 10 let na základě žádosti o obnovu ochranné známky podané v zákonné lhůtě.

Soud dospěl k závěru, že předmětné tvrzení „GS Merilin má jednoznačné složení: „navíc vápník a vitamin D3 pro snížení rizika vzniku osteoporózy a zlomenin“ není ochrannou známkou dle českého práva. Ohledně tohoto tvrzení neproběhlo přihlášení ochranné známky, ani následné řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví.

Obchodní značka je pak termín z oblasti obchodu a marketingu označující značku konkrétních výrobků (v menší míře služeb, organizace nebo i jednotlivce). Obvykle je pod ní chápáno nejen logo a značka, ale hlavně podstata toho, jak zákazníci vnímají a jak se

ztotožňují se zbožím, které je v rámci dané značky vyráběno, případně jaká služba je zákazníkům poskytována. Zkoumané tvrzení nelze považovat ani za logo, značku, ani klasický reklamní slogan, se kterým by byla značka spojována, tudíž nelze dospět k závěru, že jde o obchodní značku. Soud se tedy ztotožnil s názorem žalovaného, že ustanovení čl. 28 odst. 2 evropského nařízení se nevztahuje k celým produktům, a proto se v dané věci neaplikuje.

Vzhledem k tomu, že soud nezjistil vady napadeného rozhodnutí žalovaného, když jeho závěry vyplývají z odůvodnění napadeného rozhodnutí nikterak neodporují výkladu, k němuž dospěl Soudní dvůr Evropské unie ve shora citovaném rozhodnutí, žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 soudního řádu správního.

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1, větě první, soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Vzhledem k tomu, že žalobce neměl ve věci plný úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení neuplatnil a nebylo ani zjištěno, že by mu náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V Brně dne 25. června 2014

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu